

Knalpot of knelpunt

Het eerste woord dat verdween was ‘knalpot’.

Het gebeurde op een ochtend, een paar dagen voordat ik in die vriezer terecht kwam.

Mijn vader zat al in de auto, met draaiende motor.

En ik? Een ramp weer, natuurlijk: het duurde een eeuw voordat ik klaar was, waardoor mijn vader dus bijna te laat kwam. Het zit namelijk zo: ik raak altijd afgeleid, maar echt altijd, altijd.

Ik bedoel, het ene moment steek ik, zeg maar, een beschuitje in mijn mond. En het volgende moment is het een halfuur later en sta ik daar nog steeds in mijn pyjama, uit het raam te staren naar een blaadje dat aan een tak is blijven hangen.

En zo ging het die ochtend dus ook.

Ik bedoel, ik had me in alle haast aangekleed, mijn veters zaten nog niet eens vast, ik rende naar buiten en...

O NEE, M’N TANDEN!

Als ik mijn tanden niet poets kun je maar beter ver bij me uit de buurt blijven. En dan echt kilometers. Nee, dacht ik, ik wil geen **verschoppeling** worden: ik móét terug naar binnen om ze te poetsen!

‘Hoe kan het nou dat je altijd alles vergeet, Samu?’

‘Sorry, papa, zo terug!’

Ik ging weer naar binnen.

Ik poetste mijn tanden. Ik spoelde niet eens na, de tandpastakwijn zat nog rond mijn mond. ‘Boeien, dat veeg ik in de auto wel weg!’

Ik liep weer naar buiten.

VERSCHOPPELING. Ja, een verschoppeling is iemand die door iedereen op afstand wordt gehouden, iemand die er echt niet bij hoort, er, zeg maar, letterlijk uit is geschopt.

O NEE, M’N RUGZAK!

Mijn vader schudde zijn hoofd.

‘Eén seconde!’ schreeuwde ik hem opnieuw toe, terwijl ik me omdraaide en weer naar binnen rende.

Ik liep de huiskamer in.

Pakte mijn rugzak.

Holde weer naar buiten.

Ondertussen bleef de auto maar ronken. Hij maakte een hels kabaal, zelfs al reed-ie niet. Dus toen ik eindelijk helemaal hijgend instapte, streek ik mijn ene spierwitte pluk haar die altijd over mijn voorhoofd valt weg en opperde: ‘Hé, wordt het niet eens tijd om die knalpot te vervangen?’

‘Die... wat?!’

‘Die knalpot! Hoor je die herrie niet?!’

Mijn vader keek me aan alsof ik een alien was.

‘Alweer moeite met wakker worden vanochtend? Moet je zien wat een gezicht!’

Ik bedacht dat hij zelf vast niet zo lekker was, maar ik had een geschiedenisstoets en reageerde verder niet. Ik sloeg mijn boek open en begon de stof nog een keertje door te nemen, waardoor ik het hele voorval vergat.

Toen kwamen we bij school aan, of, beter gezegd, op tweehonderd meter van school: daar liet ik me elke ochtend afzetten, want ik wilde niet dat mijn klasgenoten, eigenlijk vooral Rachel, zagen dat ik door mijn vader werd gebracht, als het

kinderachtigste kindje ter wereld.

Rachel zit sinds dit jaar bij mij in de klas: diepdonkere ogen, haren die lijken op de veren van een schitterende raaf, een stem die gestolen is van een engel. Mijn klasgenoten hebben haar meteen bestempeld als ‘dat vreemde kind’, omdat ze altijd twee verschillende sokken aanheeft en zo’n rare Franse baret draagt. Ik vind haar gewoon geweldig en elke ochtend voor de spiegel in de badkamer repeteer ik dezelfde zin: ‘Vandaag lukt het me om iets tegen haar te zeggen!’ Maar uiteindelijk zeg ik nooit iets.

Oké.

Ik stapte de auto uit en zei mijn vader gedag. Nico en Mol, mijn beste vrienden, stonden me al op te wachten.

Nadat ik het portier had dichtgeslagen inspecteerde Nico de knalpot. ‘Waanzinnig!’ riep hij uit.

Zoals altijd liep Nico met zijn potlood achter zijn oor en blies hij kauwgombellen. Zijn leven bestaat min of meer uit de volgende dingen: auto’s tekenen, kauwgombellen blazen en ‘waanzinnig!’ roepen.

En Mol, die zit altijd naast me. Ik noem hem zo omdat hij precies op een mol lijkt. Hij vindt dat niet erg, ook omdat hij weet dat hij echt blind is als een mol, met zijn brillenglazen die zo dik zijn als ijsschotsen. (Trouwens, had ik al gezegd dat hij een bril draagt?)

ANYWAY.

Mol begroette me: ‘Hé!’

En Nico bromde: ‘Misschien wordt het tijd voor een nieuwe pijp op de auto, of niet?’

‘Ehm, klopt,’ antwoordde ik, al snapte ik niet goed wat hij bedoelde.

Ik dacht dat Nico ‘pijp’ zei om een beetje stoer te doen, weet ik veel, of omdat hij weer een van zijn ‘dombomomentjes’ had – dan doet hij opeens supervreemde dingen (overkomt hem vaak).

‘Niet verkeerd, trouwens, hoor,’ voegde hij eraan toe. ‘Met die pijp kun je altijd nog doen alsof je in een Ferrari zit!’
‘Ja, klopt,’ mompelde ik.

‘Ja, klopt,’ echode Mol, en dat stelde me gerust. Trouwens, er was geen tijd voor andere gedachten: de geschiedenisstoets lag vlak om de hoek en ik had me, zeg maar, niet echt verdiept in de boeken. Ik bedoel, ik had het wel geprobéérd, het probleem met boeken is dat ze stíl liggen. Ik heb eigenlijk boeken nodig die je kunt lezen als je loopt, als je rent, als je in een boom klimt!

Ja, ik weet dat het wel kan, als je zou willen, het is mogelijk om lopend te lezen.

Je slaat een boek open: je loopt, je leest. Eitje.

Ik heb het een keer geprobeerd. Dat liep niet goed af. Laten

we zeggen dat de heg van de buurman het niet zo leuk vond. En de buurman zelf ook niet.

Die kon trouwens wél iets lopend doen, of nou ja, rennend. Achter mij aan. Namelijk zwaaien met zijn hark.

Hij verzorgde die heg al eeuwen, of zo. En ik heb 'm half verwoest. Beste buurman, mocht je dit lezen: sorry.

ANYWAY.

Nico, daar had ik het over. Die de knalpot 'pijp' noemde, waar ik niet op inging. Compleet normaal allemaal. We gaven elkaar een veelbetekenend knikje en hop, op weg naar het **schavot**: oftewel mijn cijfer, een eeuwige vijfenhalf.

Dat gebeurde er die dag. Lijkt niks bijzonders, toch?

Tja, maar ik wist nog niet dat voor mij die knalpot, die iedereen plotseling alleen maar 'pijp' noemde, het begin van het einde zou zijn.

Pas een paar dagen later, toen ook andere woorden begonnen te verdwijnen, moest ik opeens weer aan het voorval denken. Ik legde de link en checkte snel internet.

Ik typte 'knalpot' en er verscheen:

SCHAVOT. Ik heb gelezen dat heel lang geleden de vreselijkste martelwerktuigen (zoals de galg en de guillotine) op een soort houten podium werden gezet. En dat podium, dat noemde je schavot. Daar werd dan een zielige gast naartoe gebracht die terwijl iedereen toekeek werd opgeknoopt of onthoofd. Als je nu zegt dat iemand 'op het schavot' wordt gebracht, dan zit diegene in ernstige moeilijkheden. Wat dus precies klopt als je een geschiedenisstoets hebt.

BEDOELDE JE: KNELPUNT

Hoezo knelpunt! Hé computer, gaat-ie lekker? Was jij niet een superintelligent wezen?

Ik typte opnieuw. Las nog eens. Zelfde resultaat.

Verdwenen, verdampt, *poef*. Voor de rest van de wereld bestond het woord 'knalpot' niet meer. Maar wel voor mij. En wanneer ik het gebruikte, keken mensen me vreemd aan. En de computer zag knalpotten aan voor knelpunten.

Maar wanneer ik een woordenboek opensloeg, ik bedoel zo'n papieren: tadaa! Daar stond het woord nog, alle letters, compleet met definitie.

Wat was er aan de hand?

Ik wist het nog niet. En wat ik vooral niet wist, was dat dat woord me een paar dagen later in de problemen zou brengen, waardoor ik me moest verstoppen in een vriezer.

En dat allemaal om te ontsnappen aan een raar oud mens genaamd Messiebessie.

Messiebessie

Jij kent er ook wel eentje, ik weet het zeker.

Zo'n type dat bekendstaat als mafkees-van-de-buurt: iemand die de hele dag op straat rondhangt en onzin uitkraamt. In mijn geval was het een vrouw: een stok-, oeroud mens van wie ik hoop dat je haar nooit tegenkomt.

Neem de lelijkste tante die je hebt. Oké, neem nu de lelijkheid van je lelijke tante en vermenigvuldig die met honderd. Dan heb je een idee van Messiebessie.

Nico, Mol en ik zagen haar zo ongeveer elke ochtend, wanneer we dat laatste stukje naar school liepen nadat mijn vader me had afgezet en naar zijn werk was vertrokken.

Beschrijving van het uiterlijk van Messiebessie:

- donkergrijs haar dat even stug is als een bezem (en ook net zo schoon);
- twee verschillende kleuren ogen: eentje smerig slootwater-groen en eentje rottend-fruit-bruin;
- een mond waarin een deel van de tanden afwezig was, of beter gezegd, juist maar een klein deel áánwezig;

- op die paar aanwezige tanden een kleur die het midden houdt tussen inktzwart en modderbruin;
- een misselijkmakende geur van nooit-geleegde kattenbak.

Op dat moment wist ik niet waarom ze haar zo noemden. Messiebessie, bedoel ik.

Ik betwijfelde of het haar echte naam was: dan moest ze wel de gemeenste ouders ter wereld hebben gehad. Wat eerlijk gezegd veel zou hebben verklaard.

Een keer zei ze ons gedag, met zo'n schorre, schrille stem dat we meteen harder gingen lopen en bijna op het hek van de school af renden. Mol, Nico en ik zijn best stoer en we zouden het zelfs in de rechtbank niet toegeven, maar toen deden we het behoorlijk in onze broek.

Ze zat daar altijd op een bankje met haar tassen naast zich, die hield ze stevig vast en als ze toevallig even opstond nam ze ze mee. Ze verloor ze nooit uit het oog en niemand wist wat erin zat, want als je ook maar een stap in haar richting durfde te doen begon ze te grommen, en dat gedrocht op haar schouder zette het op een krijsen.

Ja, precies: dat gedrocht op haar schouder.

Het is een soort vogel. Sommigen beweren dat het een papegaai is, anderen noemen het een kraai, kortom een mythologisch wezen dat mijn vrienden en ik 'papakraai' noemen en dat vage kreten uitslaat tegen voorbijgangers en dat, zo wordt gezegd, meer ongeluk brengt dan een zwarte kat.

Een zwarte kat die vlak voor je neus oversteekt.

Terwijl je onder een ladder door loopt.

Op vrijdag de dertiende, van een schrikkeljaar.

Hij, de papakraai, heet Jean Philippe. Waarom zo'n def-

KOMAF. Ehm, dit is lastig uit te leggen: laten we zeggen dat het net zoiets is als temperatuur voor thermometers, alleen meet het hoe aristocratisch je bent. Als je van hoge komaf bent betekent het dat je, zeg maar, een koning of een prins bent, als je van lage komaf bent betekent het dat je het kleinkind van het achterkleinkind van het kleinkind bent van iemand die misschien op een keer op bezoek is geweest in het kasteel van een graaf. Als je van nul komaf bent betekent het dat je op mij lijkt en dus totaal niet edel bent.

tige naam, passend bij iemand van hoge komaf, voor een beest dat lijkt te zijn weggevoegen uit de nachtmerrie van een horrorschrijver die als avondeten spruitjes met Spaanse pepers heeft gegeten, daar gaan verschillen theorieën over rond. Er zijn zelfs mensen die beweren dat hij de reïncarnatie is van een kind dat Messiebessie op een dag... oké, dat verhaal is een beetje macaber en moet ik even duidelijk vertellen.

De oorsprong van de naam van de papakraai.

Over Messiebessie gaan natuurlijk de ergste verhalen rond: er wordt gezegd dat ze jaren geleden haar broer heeft vermoord; dat ze 's nachts graag experimenten uitvoert op zwerfkatten (vandaar haar verrukkelijke parfum), op vogels en natuurlijk op kinderen; maar vooral – pas op, pas op – dat ze zomaar, zonder enige reden, een brutaal jongetje heeft gewurgd.

Ze kwam achter hem aan, hij rende een doodlopend steegje in, ze liep op hem af en... *tjak!*

Handen om zijn hals en klaar. Zomaar, uit het niets.

Daarna is er maandenlang gezocht naar dat jongetje – dat dus Jean Philippe heette – maar hij is niet gevonden.

Afijn, zij noemt haar gedrochtenvogel kortweg 'Jeanpie'.

Ik heb dat verhaal nooit geloofd en Nico ook niet. Alleen Mol had zo zijn twijfels, maar Mol is vreemd: hij houdt van com-

plottheorieën, kortom, van vreemde verhalen over mysteries, raadselachtige rebussen en dergelijke.

‘Nee, Mol, kom op. Dit is te vergezocht, zelfs voor jou!’ zei ik.

En trouwens, als ze écht een jongetje had laten verdwijnen, hoe kon ze dan nu nog op vrije voeten zijn? Zou ze dan niet achter de tralies zitten, of in een gesticht of zoiets? Kortom, het stonk te erg.

Nee, niet zij. Het zaakje.

Ik bedoel, zij ook. Maar dat verhaal stonk nog erger.

Het leek te veel op een dorpsroddel. En zo’n roddel, dat is bekend, begint met een jongen die misschien op een avond vijf minuten te laat komt, en dan gaat het van mond tot mond, en vijf minuten worden er tien, dan twintig, en uiteindelijk worden het verhalen over kinderen die zijn verdwenen in het bos en nooit meer zijn teruggevonden, en gereïncarneerd zijn in papakraaien.

Maar misschien had ik me beter kunnen bedenken.

Ja, want toen ik die dag zag hoe ze opstond van het bankje en met dat gedrocht op haar schouder achter me aan gerend kwam, krijsend met die helse stem van haar dat ik moest stoppen, leek dat verhaal plotseling toch niet zo onmogelijk.

En moest ik tegen Mol zeggen: ‘Deze keer had jij gelijk!’

En zo eindigde ik dus met bevroren billen in de vriezer.